

2025 Kooperatiben Nazioarteko Urtea

Azaroaren 25etik 30era bitartean, New Delhin (India) Kooperatibei buruzko konferentzia globala ospatu zen *Kooperatibek oparotasuna eraikitzen dute pertsona guztientzat* lelopean. Ekitaldi horretan inauguratu zen ofizialki Nazio Batuetako Kooperatiben Nazioarteko Urtea 2025.

Indiako topaketak kooperatiba mugimenduko lider globalak bildu zituen, mundu bidezkoago eta jasangarriago baten eraikuntza kooperatibismoak dituen erronkei eta aukerei heltzeko. 100 herrialdetako kooperatiben erakundeetako 3.000 ordezkari, administrazio publikoetako goi-kargudunak eta aditu akademikoak bildu ziren ekitaldian. Ekitaldia Indian Farmers Fertiliser Cooperative Limited (IFFCO) erakundeak eta herrialde anfitrioiaren ACIko kide diren 18 erakundeek antolatu zuten. Inaugurazioan kooperatibismo globaleko hainbat pertsonak parte hartu zuten, hala nola Antonio Guterres NBEko idazkari nagusiak, Ariel Guarco ACIko presidentea, Shri Narendra Modi Indiako lehen ministroak eta Gilbert F. Hounbo Lanaren Nazioarteko Erakundeko (LANE-OIT) zuzendari nagusiak, besteak beste.

Euskal kooperatibismoak ere ordezkari zabala izan zuen Konferentzian, Eusko Jaurlaritzako, Konfekoepoko, Kooperatiben Kontseiluko, MONDRAGONeko, Elkar-Laneko eta hiru euskal unibertsitateetako Ikasketa Kooperatiboan Institutuko ordezkariak izan ziren, Lanki (Mondragon Unibertsitatea), Gezki (EHU/UPV) eta Deustokoak.

NBEren adierazpena

Ebazpena 2024ko ekainaren 19an hartu zen, NBEren Batzar Nagusian. Bertan aldarrikatu zen 2025a Kooperatiben Nazioarteko Urtea izango dela. Aukeratutako leloa **Kooperatibek mundu hobea eraikitzen dute** izango da, kooperatibek mundu mailan duten eragin iraunkorraren erakusgarri. Lelo honek eredu kooperatiboan jartzeko du arreta, mundu mailako oztipo askoren funtsezko irtenbide gisa, eta 2030ean Garapen Jasangarriko Helburuak (GJH) lortzeko lana bizkortzeko duen garrantzia nabarmentzen du.

Historian bigarren aldia da NBEk nazioarteko urte bat kooperatibei eskaintzen diena –lehenengoa 2012an izan zen–, eta honek agerian uzten du erakundeak kooperatibekiko duen sentsibilitatea eta, ondorioz, mundu hobe bat eraikitzen laguntzen duela.

International Year of Cooperatives

Cooperatives Build a Better World

Gorriak, arlo soziala adierazten duenak; urdinak, arlo ekonomikoa islatzen duenak; eta berdeak, ingurumena sinbolizatzen duenak osatzen dute logoaren paleta, **eredu kooperatiboak erronka global ugariaren aldaketarako eta konpobiderako motor gisa** duen garrantzia azpimarratuz. Logoaren mezuarekin batera, *Kooperatiben Nazioarteko Urtea 2025* hitzak daude, kooperatibek planeta osoan garapen jasangarria sustatzeko duten funtsezko rola azpimarratuz.

“Kooperatibek mundu hobea eraikitzen dute” Bai, baina zergatik? Hainbat arrazoirengatik:

Enpresa eredu ezberdina dira. Demokratikoa –pertsonek erabakitzen dute. Bazkide bat, boto bat: kooperatibaren gobernu- eta kudeaketa-organoak aukeratzeko eta enpresaren erabaki estrategikoak hartzeko; parte-hartzailea –kudeaketan, jabetzan eta emaitzetan– eta eraldatzailea –balio partekatua sortzen duten eta gizartea eraldatzeko bokazioa duten enpresak–.

Globalki lehiatzen dira. Berrikuntzarako eta lehiarako gaitasuna erakutsi dute, negozioen errentagarritasuna kontuan hartzen duten enpresa proiektuekin.

MONDRAGONen, bertako enpresek *ahaleginak batzen baitituzte emaitzak biderkatzeko, multzoa indartu eta enpresen erresilientzia areagotzen duen ekosistema moduko bat sortuz*

Interkooperaziorako jarrera dute. Bereziki MONDRAGONen, bertako enpresek *ahaleginak batzen baitituzte emaitzak biderkatzeko*, multzoa indartu eta enpresen erresilientzia areagotzen duen ekosistema moduko bat sortuz.

Kalitatezko enplegua sortzen dute. Baldintza duinetan, soldata orekatuekin eta etengabeko prestakuntzarako eta promoziorako aukerekin. Kalitatezko enplegua, laneko osasuna eta segurtasuna, parte-hartzea edo aniztasuna eta inklusioa sustatzen dituena.

Errotutako enpresak dira. Ingurunearen garapenerekin konprometitua daudenak eta erabakiguneak jatorrizko lekuan kokatzen dituztenak. Etengabe bilatzen dute aberastasunaren sorrerak gizartearen kohesio handiagoa ahalbidetzea, desberdintasunak murriztuz, eta komunitatearen garapeneren alde eginez.

Hurrengo belaunaldietan pentsatzen dute. Pertsonentzat eta planetarentzat legatu hobea uztea dute helburu.

Azken finean, kooperatibek hiru dimentsio jorratzen dituzte *mundu hobe bat eraikitzeko*: gizatiarra (printzipio eta balioekin); lehiakorra (produktu eta zerbitzu jasangarriekin); eta inpaktu sozialarena (enplegua eta aberastasuna eta gizarte garapena sortuz).

Ezkerretik eskuinera: Nadia Robledo (ACI), Rosa Lavin (Konfekoop), Jokin Diez (Eusko Jaurlearitza), Iñigo Albizuri (Cicopa), Amparo Merino (Espainiako Gobernu), Ariel Guarco (ACI), Aicha Belassir (Espainiako Gobernu), Leire Mugerza (MONDRAGON), Patxi Olaberria (Konfekoop) eta Arturo Alvarado (Mondragon Unibertsitatea Mexiko)

Leire Mugerza, ASSETen aurkezpenen Indiako Espainiaren Enbaxadan.

ASETT proiektuaren aurkezpena

New Delhiko Konferentziako jarduera ugarien artean ASSET proiektua aurkeztu zen (Arizmendiarieta Social Economy Think Tank), Gizarte Ekonomia-aren Abangoardiako Hub berrirako aukeratutako izena – Donostian kokatuko da, Miramar Jauregian – Espainian CEPESek eta Lan eta Gizarte Ekonomia Ministerioak sustatua, Eusko Jaurlaritzaren, Gipuzkoako Foru Aldundiaren, Donostiako Udalaren, Euskadiko Kooperatiben Konfederazioaren, Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren eta Mondragon Unibertsitatearen laguntzarekin.

Proiektu honek sareak eta harremanak sortu nahi ditu Europako erakundeekin eta nazioarteko erakundeekin, bai eta mundu akademikoarekin, enprekin eta Europako eta autonomia-erkidegoetako gobernuen ere. Asmoa da mundu osoko adituak erakartzea, sortzen ari diren sektoreetako gizarte-ekonomiako enpresak irekitzea erraztuko duten azterlanak egiteko. Bere jarduera funtsezko hiru arloren inguruan garatuko da: Eraldaketa Soziala, enpresak desberdintasunak murrizteko eta gizarteratze soziolaborean duen zeregina aztertzea helburu duena; Prospektiba Ekonomiko eta Sozialaren Nazioarteko Zentroa, erronkak eta aukerak aztertuko dituena; eta Laborategi Soziala, ekintzaitza kolektiboko jarduerak garatuko dituena ekonomia bidezkoago eta bidezkoago baterantz aurrera egiteko.

Asset-en aurkezpen ofiziala datorren urtarrilaren 16an izango da, 2025eko Kooperatiben Nazioarteko Urteko lehen ekitaldietako bat.

Proiektu honek sareak eta harremanak sortu nahi ditu Europako erakundeekin, nazioarteko erakundeekin eta munduarekin. Europako eta autonomia-erkidegoetako enpresak eta gobernuak

13 urtean bi bider

2012an ospatu zen lehenengo aldiz Kooperatiben Nazioarteko Urtea, eta TU Lankiden azala eskaini genion gaiari. Oraingoan berriz heldu diogu, jabeturik lana daukagula kooperatibismoa munduan ikusgarriago egiten. Halaber, eredu kooperatiboa aldarrikatzea bada ere egin beharreko beste kontu bat. Horixe bada gure alea!

Ariel Guarco

ACI [ALIANZA COOPERATIVA INTERNACIONAL]-KO PRESIDENTEA

“Mundu hobe bat eraikitzeke ahaleginean jarraitzen dugu”

Argazkia: El Diario Vasco.

Guarco presidenteak eredu kooperatiboa konbikzio handiz defendatzen du: “Garapen Jasangarriko Helburuak lortzeko erreminta egokiena da, eta lanpostu egokiak, ekosistemen zaintza, hazkunde ekonomikoa eta gizarteratzea eta laneratzea sortzeko abantaila bereizgarriak eskaintzen ditu”.

2 017ko azaroan izendatu zuten Alianza Cooperativa Internacional-eko (ACI) presidente, 100 herrialde baino gehiagotako kooperatibetan elkartutako 1.000 milioi pertsona baino gehiago ordezkatzen dituen erakundea.

Zein helbururekin hartzen du ACIk (Alianza Cooperativa Internacional) Kooperatiben Nazioarteko Urtea? 2025ean mundu hobe bat eraikitzeke gure akzio eta mezuak indartzeko aukera berri bat daukagu, beti ere komunitate, eskualde zein maila globalean garapen jasangarria bultzatzea oinarria izanik. Horretarako ezinbestekoa izango da erakunde askorekin nazioarteko lankidetzak sustatzeko lantzen ditugun aliantzak aurten indartzea; izan ere, erakunde horiek gure eredu sozioenpresarialean Garapen Jasangarriko Helburuak erdiesteko erreminta egokiena dela ikusten dute. Hala, ez da kasualitatea, Kooperatiben Nazioarteko Urtea igaro eta 13 urtetara, herrialdeek berritua ere deialdi hori egitea. Urte hauetan nabarmen indartu ditugu

OIT (Organización Internacional del Trabajo) eta NBEko hainbat erakunde: FAO (Agricultura y Alimentación), Undesa (Arlo Ekonomiko eta Sozialak) eta Copac (Comité de Promoción de las Cooperativas). Horrez gain, lanean gogor gabiltza OCDE eta G20arekin.

Zuk ikuspegi orokorragoa duzu; zer irudi dauka kooperatibismoak munduan?

Kontinente guztietako 60 herrialde baino gehiago bisitatu ditut. Kultura, geografia eta testuinguru politiko eta ekonomiko oso desberdineko lekuak ezagutu izan ditut... eta leku guztietan egiaztatu dut kooperatibistok hizkuntza bera hitz egiten dugula, gure oinarri eta balioen arabera, eta hori oso ondo islatzen dela herrialde bakoitzeko beste zenbait eragiletan. Izan ditut batzarrak goi karguekin, baita lehen ministroekin, eta ondo baino ulertzen dute enpresa kooperatiboek abantaila bereizgarriak dituztela lanpostu egokiak, ekosistemen zaintza, hazkunde ekonomikoa eta gizarteratzea eta laneratzea sortzeko, beste helburu batzuen artean.

Ziurrenik, lehian dauden merkatuetan badira eragile ekonomikoak gure ereduak nola funtzionatzen duen ulertzen ez dutenak edo ez ulertzea nahiago dutenak, agian merkatu horretan lekua kentzen dielako, baina uste dut gaur egun oso ondo kokatuta gaudela eta lan egiten dugun herrialde bakoitzeko egungo arazoak konpontzeko eraginkortasuna frogatuta dugula.

Kooperatiba baten ikuspuntutik, zer ematen dio halako ezaugarrietako ekitaldi batek?

Kooperatiba bakoitza, bere herrialdean, mundu mailan egiten gabiltzan eraikuntzaren zutabe bat da, eta azaleratzen da Alianza Cooperativa Internacional-ean, zein munduko kooperatiba guztien etxea den. Gure erakundeak hazten doaz, eta gaur egun dugun protagonismo historiko hori lortzen dute, hain zuzen ere, lurralde bakoitzetik sortzen den integrazio gaitasun horri esker; kooperatibak elkartuta, bigarren eta hirugarren mailako erakundeak eratzen dituzte, Alianza Cooperativa Internacional-en bat egiteko. Ondorioz, 2025ean daukagun agenda hau, mundu mailakoa bada ere, erakunde bakoitzak propio egin beharko du bere lurraldean, batez ere beste eragile batzuk gonbidatuz elkarlanean mundu jasangarriago bat eraiki eta haien Estatuetan eragina handitzeko, azken finean Kooperatiben Nazioarteko Urtea NBEko Batzar Orokorra onartutako proposamena baita.

Euskal kooperatibismoa

Zer ekarpen egin diezaioke euskal mugimendu kooperatiboak Nazioarteko Urte honi?

Euskal kooperatibismoa, hain zuzen ere, integrazio eta sinergia publiko-pribatuaren adibide bat da, toki eta eskualde garapen harmoniko eta indartsu baten alde, lan kooperatiboa modu esponenzialean balioan jartzeko duena. Zentzu horretan ez da bakarrik Nazioarteko Urteari gorputza ematen dion ekarpen zehatz bat, kooperatibek mundu hobeago bat eraikitzen dutela, baizik eta euskal kooperatibista guztiak gonbidatuta daudela haien lurraldean mezu hori hobe zabalduko duten ekintzak egitera, munduko toki desberdinetako

Erronkak?

Erronka nagusia da ekitatiboa izango den eta desberdintasun nabarmenik izango ez duen mundu batean bizitzera eramango gaituen maila globaleko paradigma kooperatiboa finkatzeko ahaleginak bizkortzea; emakume, gazte zein gizarteko edozein taldek duintasunez bizi eta komunitatean garatzeko aukera berdinak izango dituen mundu berdinzale bat; non bakea, berdintasuna eta giza zuzentasuna izango diren gizarte harmonikoen mantenugaiak izango dira, gatazkak indarrez konpondu beharrik gabe. **Lankidetzaren eta elkartasunaren lehia baino eraginkorragoa denaren mezua zabaldu behar dugu**, bai harreman ekonomikoetan zein baliabideen zaintzan kudeaketatik hasi eta produktuak eta zerbitzuak kontsumitzeko erara arte. Gaur egun, bazterketaren kulturak setiatuta bizi gara, gure giroa hondatzen baitu eta gizaki gisa ere degradatzen baigaitu. Elkartasunaren kulturaren alde egin behar dugu.

erakundeen arteko esperientzia trukeak handitzen jarraitzea ahalbidetuko digutenak.

Ezagutzen duzu MONDRAGONen esperientzia? Nola ikusten duzu? Zer ekarpen egin dakioguke 2025eko Kooperatiben Nazioarteko Urteari?

Ezagutzeko zortea izan dut, lehenik eta behin berataz ikasteko, nazioartean erantzukizunik ez neukanean. 2012an Argentinako zenbait kiderekin bere horretan ezagutu nuen eta ekosistema kooperatibo izugarri integratu, sendo eta barrutik kanporantz garatu batekin egin nuen topo. Ondoren, ACIko presidente gisa bisitatzeko aukera izan nuen, ordurako MONDRAGONekin eta euskal kooperatibismoaren harreman estua landuta. Ezagutza horrek beti berretsi dit ez gabiltzala oker diogunean enpresa kooperatiboez ez dutela erantzukizun soziala, enpresa bilakatutako erantzukizun soziala baitira. —

Euskal kooperatibismoa integrazio eta sinergia publiko-pribatuaren adibide bat da, tokiko eta eskualdeko garapen harmoniko, indartsu eta kooperatiboa modu esponenzialean balioesten duena

KOOPERATIBEN NAZIOARTEKO URTEA

2025: etorkizuna duen enpresa eredu bat ezagutarazteko aukera

Erantzun berritzaileak eta jasangarriak eskatzen dituen testuinguru global batean, kooperatibek protagonismoa irabazi dute aldaketarako eragile gisa. Nazioarteko azken adierazpenek eta legegintza-esparruek erakusten dute nazioarteko erakundeak eta gobernuak ereduaren balioaz jabetzen hasi direla.

LUIS MIGUEL JURADO

COCETAKO PRESIDENTEA [ESPAINIAKO LAN ELKARTUKO KOOPERATIBAK]

2025. urtea Nazio Batuen Kooperatiben Nazioarteko Urtea izendatzeak, Garapen Jasangarrirako Helburuei (GJH) egiten dien ekarpenari balioa emateaz gain, kooperatibismoaren posizioa indartzen du, etorkizun jasangarriagoa eta bidezkoagoa eraikitzeko funtsezko eredu gisa.

Adierazpen hori merezitako aitortpena da, zalantzarik gabe, eta aukera paregabea ere bada bere eragina eta potentzial eraldatzailea ikusarazteko eta mugimenduak dituen aldarrikapenei ahotsa emateko. Nazioarteko Urteak aukera emango digu lege esparru onuragarriagoak eskatzeko, kooperatibismoa aitortu eta indartuko duten politika publikoak eskatzeko, eta balia bideak eta finantzaketa modu ekitatiboan eskuratzeko. Unea da erakundeen babes handiagoa eskatzeko, kooperatibek kalitatezko enplegua sortzen, landa lurraldeak biziberritzen eta ekoizpen eredu iraunkorrak sustatzen jarraitu ahal dezaten.

Kooperatibak eta erronka globalak

Duela bi urte, Sevillan, *Kooperatibak: unea orain da* lelopean bildu ginen, eta erronka globalei aurre egiteko eredu kooperatiboa indartzeko eta hedatzeko premia azpimarratu genuen. Orain, New Delhin, Nazioarteko Urtea abiarazten den lekuan, eztabaidan aurrera egiten ari gara, eredu kooperatiboak pertsonen behar ekonomikoei erantzuteaz gain, kohesio soziala eta ingurumenarekiko errespetua ere bultzatzen dituela defendatuz.

COCETA n uste dugu aitortpen global hori lorpen kolektiboa dela, eta kooperatibismoaren eragina bider-

katzeko aukera. Sevillan hasi zen bidea, New Delhin indartzen dena eta 2025eko ospakizunetan amaituko dena, mugimendu kooperatiboak mundua eraldatzeko duen etengabeko konpromisoaren testigantza gisa.

Adierazpen hau ez da soilik aitortza bat, COCETA n ekintzarako deia dela uste dugu. Horregatik, joan den urrian, kooperatiben familiak ordezkatzeko dituzten gainerako federazioekin batera, ekitaldi bat egin genuen Diputatuen Kongresuan, gure legegileen aurrean azaltzeko nola eraikitzen duen kooperatiba ereduak mundu hobe eta zein diren gaur egun garatzeko ditugun zailtasunak

Etorkizuneko eredu

Kooperatibismoa etorkizun handiko enpresa eredu da zalantzarik gabe, egungo eta etorkizuneko erronkei irtenbide praktikoak eskaintzen baitizkie. Ziurgabetasun eta desberdintasun gero eta handiagoko testuinguru batean, kooperatibek enplegu egonkorra eta kalitatezkoa sortzen dute, arin egokitzen dira krisietara, COVID-19aren pandemian erakutsi zuten bezala, eta beren eredu parte hartzaileak berrikuntza eta ingurumen jasangarritasuna sustatzen ditu. Ezaugarri horiek alternatiba sendo eta etiko gisa kokatzen dute kooperatiba, belaunaldi berrien eskaerei erantzuten die, eta hori bultzatzen lagunduko dute. —

Iñaki Nubla

KONFEKOOPeko ZUZENDARI NAGUSIA

Kooperatiben Nazioarteko Urtearen atarian, Iñaki Nublak kooperatibek ekonomia, ongizate eta ingurumenaren zaintzan duten eragina azpimarratu ditu elkarrizketa honetan. “Erakusleihen bikaina izango da gure ekarpenaz aritzeko”.

“Gure eginkizun eraldatzailea nabarmenduko dugu”

Iñaki Nubla 2020az geroztik da KONFEKOOPen zuzendari nagusia, sektore ekonomiko guztietako 1.400 kooperatiba biltzen dituen euskal erakundea. Lehen balorazio bat egin digu Kooperatiben Nazioarteko Urteak izan dezakeen eraginari buruz.

Nola hartu duze Konfekoopen Kooperatiben Nazioarteko Urtea ekitaldi/ospakizun hau?

Aukera aparta izango da kooperatibek ekonomia, gizarte eta ingurumen arloan duten eginkizun eraldatzailea nabarmentzeko. Urtearen inportantzia, nik, lau zatitan banatuko nuke. Alde batetik, aurreko erakusleihen globala izango da kooperatiben lorpenak ikusarazteko. Era berean, kooperatiben funtsezko printzipioa parte-hartze demokratikoa da eta, beraz, 2025ean bazkideak eta ingurunea inplikatzeko dituzten jarduerak areagotuko dira, tailerrak, eztabaida-foroak eta ate irekien jardunaldiak barne. Halaber, kooperatiba askok kalitatezko enplegua sortzen jarraitu eta proiektu berritzaileak abiarazteko aprobeztatu dute, besteak beste, etxebizitzarako irtenbideak, energia berriztagarriak, finantzaketa-programak edo gizarte-laguntzako sareak. Azkenik, gobernuekin eta administrazioekin, GKE-kin eta beste ordezkari batzuekin loturak sendotzeko aukera izango da.

Zer ekarpen egingo dio euskal kooperatibagintzari??

Aukera bikaina izango da munduko beste esperientzia eta lidergo kooperatibo batzuk ezagutzeko, eta ziur nago pentsamoldea irekiko digutela. Era berean, mundu osoko jendeak, gertukoena barne, kooperatibismo

orokorra eta Euskal Herrikoa hobeto ezagutzeko aukera izango dugu.

Zergatik da garrantzitsua horrelako ekitaldiak antolatzea?

Nazio Batuek (NBE) Nazioarteko Urteak aldarrikatzea tresna estrategikoa da kontzientzia sortzeko, baliabideak mobilizatzeko eta interes

orokorreko gai espezifikoetarako buruzko ekintzak sustatzeko. Halaber, agenda globalean kooperatibismoa jartzen du, garapenean duen eragina aitortzen du, kontzientzia publikoa sortzen du eta nazioarteko lankidetzak sustatu du, besteak beste.

Kooperatibismoa etorkizuneko eredu al da?

Kooperatibismoak etorkizunerako eredu garrantzitsu eta etorkizun handiko gisa kokatzen duten ezaugarriak ditu; bereziki desberdintasuna, klima-aldaketa, lan-prekarietatea eta garapen inklusiboago eta iraunkorrago baten beharra bezalako erronkei aurre egiten dien mundu batean.

Abantailak dituen arren, kooperatibismoak ere badiu erronkak, hala nola finantzaketa-beharra, modernizazio teknologikoa, bere irismena sektore lehiakorretan hedatzea eta zenbait legeriatan babes nahikorik ez izatea. Hala ere, ingurune egokia izanik, oztopo horiek gainditu eta etorkizunerako funtsezko eredu gisa finka daiteke.

Euskal Herrian urtean zehar zerbait antolatzeko asmorik?

Bai. Baditugu datorren urtean egiteko ideiak, hala nola ekitaldiak eta foroak antolatzea, komunikazio eta sentsibilizazio kanpainak, aliantza estrategikoak, kultura lehiaketak eta jarduerak, txosten edo manifestu bat argitaratzea, nazioarteko sareetan parte hartzea... Uleritzen dugu jarduera horiek Kooperatiben Nazioarteko Urtea ospatzeaz gain, Euskal Herria kooperatibismoaren erreferente global gisa ere finkatuko dutela. —

Coop Mundi

EAE

- 2.000 kooperatiba.
- BPGaren %8.
- 61.000 lanpostu.
- Industria BPGaren %11.

NAFARROA

- 1.356 kooperatiba.
- BPGaren %10,6.
- 18.000 lanpostu.

ESPAINIA

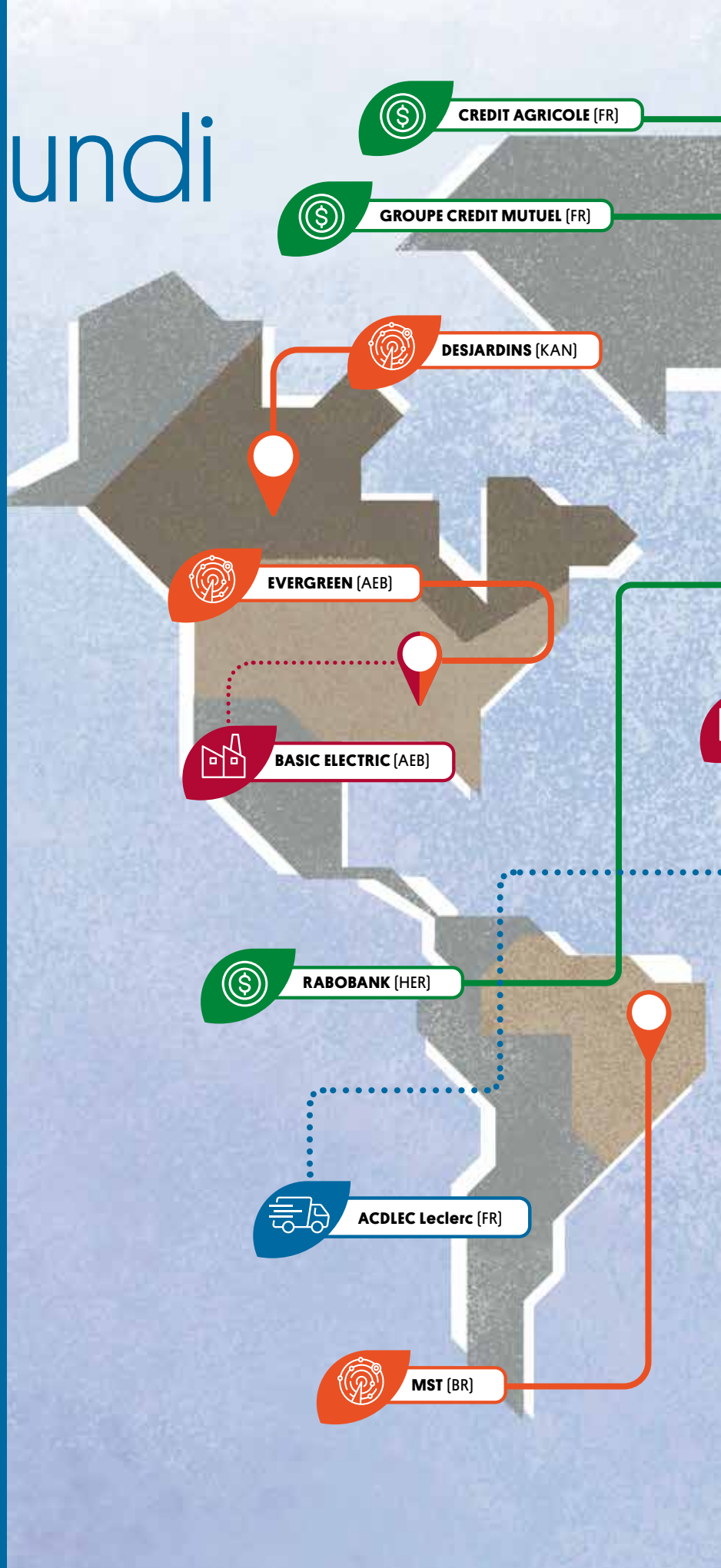
- BPGaren %10.
- 76.000 enpresa.
- 2,5 milioi lanpostu.

EUROPA

- 250.000 kooperatiba.
- 5,4 milioi lanpostu.

MUNDUA

- Munduko biztanleriaren %12 kooperatibista da.
- 3 milioi kooperatiba.
- Negozio bolumena: 2.500 bilioi dolar.
- Enplegua: Munduko biztanleriaren %10.

**International Year
of Cooperatives**
2025
Cooperatives Build a Better World

- **INDUSTRIAKO 5 TOP-AK**
- **FINANTZAKO 5 TOP-AK**
- **BANAKETAKO 5 TOP-AK**
- **BESTELAKO ERREFERENTZIAK**